

Η 18η Συνεδρίαση της Ολομέλειας της Διεθνούς Μικτής Επιτροπής Θεολογικού Διαλόγου

[Πατριαρχία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Η Δεύτερη Συνάντηση της Προπαρασκευαστικής Επιτροπής για την 18η Συνεδρίαση της Ολομέλειας της Διεθνούς Μικτής Επιτροπής του Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ της Παγκοσμίου Λουθηρανικής Ομοσπονδίας και της Ορθοδόξου Εκκλησίας πραγματοποιήθηκε στη Χάλκη, Τουρκία, από την 22α έως την 25η Φεβρουαρίου 2023.

Η Συνάντηση φιλοξενήθηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο με την γενναιόδωρη φιλοξενία του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου και πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις της κλειστής (από το 1971) [Θεολογικής Σχολής της Χάλκης](#), στην **Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή της Αγίας Τριάδος**.

Στη Συνάντηση συμπροέδρευσαν ο **Μητροπολίτης Κρήνης** Καθ. Δρ. Κύριλλος (Οικουμενικό Πατριαρχείο) από Ορθοδόξου πλευράς και ο Θεοφιλ. Επίσκοπος Δρ.

Johann Schneider (Ευαγγελική Εκκλησία στην Κεντρική Γερμανία/ΕΚΜ) από πλευράς της Παγκοσμίου Λουθηρανικής Ομοσπονδίας. Το κεντρικό θέμα που συζητήθηκε ήταν “Το Άγιο Πνεύμα, η Εκκλησία και ο Κόσμος”.

Οι Ορθόδοξοι εκπρόσωποι ήσαν: ο Πανοσιολ. Μέγας Αρχιμανδρίτης Δρ. Αγαθάγγελος, Αρχιεπίσκοπος του Οικουμενικού Πατριαρχείου (Συγγραμματέας), ο Αιδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερος Ομ. Καθ. Δρ. Γεώργιος Διον. Δράγας (Πατριαρχείο Ιεροσολύμων), και ο Ελλογιμ. Καθ. Δρ. Rade Kisić (Πατριαρχείο Σερβίας).

Οι Λουθηρανοί εκπρόσωποι ήσαν: ο Αιδεσιμολ. Καθ. Δρ. Dirk G. Lange, Βοηθός Γενικός Γραμματέας Οικουμενικών Σχέσεων – Παγκοσμίου Λουθηρανικής Ομοσπονδίας (Συγγραμματέας), η Αιδεσιμολ. Καθ. Δρ. Jennifer Wasmuth, (Πανεπιστήμιο Göttingen, Γερμανία), και ο Αιδεσιμολ. Καθ. Δρ. Stefan Tobler (Lucian Blaga Πανεπιστήμιο Sibiu, Ρουμανία).

Τα μέλη της Επιτροπής παρακολούθησαν εισηγήσεις επί του κεντρικού θέματος εκατέρωθεν αναφορικά με τον τόπο και τον ρόλο του Αγίου Πνεύματος:

Η Αιδεσιμολ. Καθ. Δρ. Jennifer Wasmuth, “Διάλογος Λουθηρανών-Ορθοδόξων. Παρελθόν και Παρόν”, ο Σεβ. Μητροπολίτης Κρήνης Καθ. Δρ. Κύριλλος, “Η ενέργεια του Αγίου Πνεύματος σε άλλες θρησκείες και πολιτισμούς”, ο Αιδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερος Ομ. Καθ. Δρ. Γεώργιος Διον. Δράγας, “Το Άγιο Πνεύμα στην Αγία Τριάδα στην Ορθόδοξη Θεολογία και Λειτουργική Πράξη”, ο Αιδεσιμολ. Καθ. Δρ. Stefan Tobler, “Ο ρόλος του Αγίου Πνεύματος. Μια γενική προσέγγιση από Λουθηρανικής προοπτικής”, και ο Ελλογιμ. Καθ. Δρ. Rade Kisić, “Πνευματολογία των προηγούμενων γύρων του Διαλόγου της Μικτής Λουθηρανικής-Ορθόδοξης Επιτροπής. Μία Ορθόδοξη προσέγγιση”.

Οι συζητήσεις επί των ανωτέρω εισηγήσεων που αντικατοπτρίζουν τα παραπάνω θέματα εντόπισαν τομείς συμφωνίας μεταξύ των δύο παραδόσεων, ιδιαίτερα ως προς την κατανόηση του τόπου και του ρόλου του Αγίου Πνεύματος στη ζωή της Εκκλησίας, αναδεικνύοντας την ανάγκη για περαιτέρω μελέτη του ρόλου του Αγίου Πνεύματος στον κόσμο. Η Επιτροπή σύμφωνα με συγκεκριμένες παρατηρήσεις και προτάσεις βελτίωσε το προετοιμασμένο κατά το παρελθόν σχέδιο κοινού κειμένου (Δυρραχίου, Αλβανίας, 2019), με βάση τη συζήτηση επί των εισηγήσεων της Επιτροπής αναφορικά με την ενέργεια, το ρόλο και τη θέση του Αγίου Πνεύματος.

Αποφασίστηκε επίσης ότι το επίκεντρο του θέματος για το επόμενο βήμα του διαλόγου θα είναι: “Το Άγιο Πνεύμα, η Εκκλησία και ο Κόσμος: Δημιουργία, Άνθρωπος και Σωτηρία” και θα προετοιμαστεί με αφορμή την επέτειο από τη

σύγκληση της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου της Νίκαιας, 2025.

Οι συνεδρίες εργασίας της Προπαρασκευαστικής Επιτροπής άρχισαν με Εναρκτήρια Προσευχή από τον Μητροπολίτη Κύριλλο και ολοκληρώθηκαν με Καταληκτήρια Προσευχή από τον Επίσκοπο Schneider.

Την Πέμπτη, 23 Φεβρουαρίου, οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στους χώρους της ιστορικής Ιεράς Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Αγίας Τριάδας και στη σιωπώσα Θεολογική Σχολή της Χάλκης.

Το απόγευμα της Παρασκευής, 24 Φεβρουαρίου, τα μέλη επισκέφθηκαν το **Μετόχι του Παναγίου Τάφου** (Πατριαρχείο Ιεροσολύμων), όπου έγιναν δεκτά και απόλαυσαν τη φιλοξενία του Πατριαρχικού Επιτρόπου, Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Ανθηδώνος κ. Νεκταρίου.

Η Επιτροπή εξέφρασε τη βαθιά εκτίμηση και ευγνωμοσύνη προς την Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο για τη γενναιόδωρη φιλοξενία, καθώς επίσης προς τον Θεοφιλ. Επίσκοπο Αραβισσού κ. Κασσιανό, Ηγούμενο της Ιεράς Τριάδος Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Αγίας Τριάδος Χάλκης, τον Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτη κ. Γεδεών Μαγκριώτη, τον Ιερολ. Διάκονο κ. Μελέτιο Στεφανάτο, τον Ελλογιμ. κ. Δημήτριος Αγόρη, και όλο το προσωπικό.

Η Επιτροπή αποφάσισε ότι η 18η Συνεδρίαση της Ολομέλειας της Επιτροπής θα πραγματοποιηθεί από την 29η Απριλίου έως την 6η Μαΐου 2023, υπό την φιλοξενία της Παγκοσμίου Λουθηρανικής Ομοσπονδίας στην Βιτεμβέργη, Γερμανία.

(Πηγή: Οικουμενικό Πατριαρχείο)